

LITERATURA

PRAMENY

a) archivní

z fondů Státního okresního archivu v Příbrami:
Adresář horního města Příbramě 1928.
Rejstřík živností svobodných a řemeslných a
(koncesovaných)
1876-1890 a 1894-1897, inv. č. 133
1898-1913, inv. č. 135
1914-1940, inv. č. 136 b.
Rejstřík živností svobodných a řemeslných
1881-1947, inv. č. 136
Společenstvo patrých řemesel Příbram
Protokoly o schůzích 1883-1895
Protokoly o schůzích 1895-1908
Společenstvo truhlářů (řezbářů) a soustružníků,
Příbram
Kniha členů 1929-1947
Kniha pomocníků 1939-1948
Seznam učňů 1941-1947
Zápisy o schůzích 1937-1948
Živnostenský rejstřík města Příbram
1898-1947, S 234.

b) vzpomínkové - Vyprávění pánů a paní

Bajera	učitele Miky	Vošahlíka
Bendy	Pecky	Weberové
Dífkové	Pelána	Wimmerové
Faráře	Plzáka	a dalších
Fousa	Podolské	
Havelky	Polákové	
Choda	Ripové	
Jarolímka Jana	Ryčla	
Jarolímka Josefa	Řeřichy	
Ježka Vladimíra	Sokolovského	
Ježka Františka	Sudy	
Jindry	Šáchy	
Kapostášové	Šamšulů	
Koppové	Šaška	
Krále	Šedivého	
Kuby	Šmerhovských	
Kuchaře	Štefana ml.	
Máchů st. a ml.	Trmalů	
Mašiky	prof. Ureše	
Maška	Vlka	

LITERATURA

a) Noviny, časopisy, sborníky:

ABC, Praha 1991
Betlémy stále živé I. a III., Jindřichův Hradec 1996 a 2018
Cyrilometodějský kalendář, Praha 1985
Česká katolická charita, Praha 1988
Horymír, Příbram 1877
Kalendář Lidové demokracie, Praha 1971
Katalická charita, Příbram 1933 a 1938
Květy, Praha
Lidové noviny, Praha 1944
Muzeum a současnost, Praha 1982
Naše rodina, Praha 1969 a 1993
Nové Příbramsko, Příbram 1967 a 1980 - 1990
Obrázková revue, Praha 1901
Od stříbrných hor, Příbram 1928 - 1929, 1932, 1941, 1947 - 1951
Památník II. sjezdu rodáků horního města Březových Hor, Příbram 1937
Památník III. sjezdu rodáků horního města Březových Hor, Příbram 1948
Panorama, Praha 1976
Podlesí, Sborník ke sjezdu rodáků a přátel obce, Příbram 1997

Příbramské listy, Příbram 1900

Sborník sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice, Příbram 1984

Svatá Hora, Příbram 1933 a 1934

Umení a řemesla, Praha 1982

Věci a lidé, Praha 1953

Věstník Městského muzea v Příbrami, Příbram 1929

Vlastivědný sborník Podhradska, Příbram 1966, 1968, 1978, 1983, 1986-1987

Zpravodaj Příbramských betlémařů, vychází nepravidelně od prosince 1997 dodnes

b) Články, knihy

ANDRLE, Bohumil. Záhadný řezbář Josef Záchunský. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 16, 8. 2004.
BENEŠOVÁ, Marie. Hermína Tyrlová. Československý filmový ústav: Praha 1982, s. 54.
BEZDĚKA, Jindřich Václav. Historické letopočty příbramské. In: *Město stříbra a slávy*, Příbram 1966.
BISKUP, Josef. Návrat do rodného kraje. In: *Od stříbrných hor* (OSH), Příbram 1948, r. XVI.
BLAŽKOVÁ, Lenka. Příbramské betlémy a profesionální řezbáři 1850-1950. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 44, 12. 2013.

- BLAŽKOVÁ Lenka. Emanuel Kyliánek a jeho kronika jesliček. In: *Betlémy stále živé III*, Muzeum Jindřichohradecka 2018, s. 110-129.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. *Voskařství*. BOUŠKA, Sigismund. *Děti, povídky*. Praha 1927, s. 59, 69.
- BOUŠKA, Sigismund (pod pseudonymem Jan Maria Christen). Jak jsme slavili Vánoce. In: *Obrázková revue*, 1901. Brichtův průvodce a adresář královského horního města Příbramě. Příbram 1905.
- BROŽEK, Luděk. Příbramské betlémářství. In: *Betlémy stále živé I*, Jindřichův Hradec 1996.
- ČÁKA, Jan. Brdy etnografické. In: *Vlastivědný sborník Podbradska č. 2*, Příbram 1968.
- ČÁKA, Jan. O příbramských jesličkách. In: *Naše rodina*, Praha 1969.
- ČÁKA, Jan. *Podbrdskem od městečka k městu*. Praha 1988.
- ČÁKA, Jan. *Kráčím starou Příbramí*. Příbram 1998.
- DAŇKOVSKÁ, Drahomíra. Domácká výroba poutního zboží. In: *Sborník sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice*. Příbram 1984.
- DAŇKOVSKÁ, Drahomíra. Etnografie jako vědní obor a její poslání. In: *Vlastivědný sborník Podbradska č. 30*, Příbram 1986.
- DAŇKOVSKÁ, Drahomíra. *Příbramské jesličky*. Příbram (nedatováno).
- DAŇKOVSKÁ, Drahomíra. *Příbramské betlémy včera a dnes*. Příbram 1992.
- DRDA, Jan. *Svět viděný zpomaloučka*. Fejetony z Lidových novin. Praha 1944.
- FOUS, Jan. *Krátce můj životopis a povídání okolo*. Rukopis psaný 1970
- FUTRO, Bohumil. Jesličky příbramských havířů. In: *Casopis Husitské Podbrdsko č. 6*, ročník 1934.
- GRIM, Pavel. Alois Petrus. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů 10*, 5. 2002.
- GUTWIRTH, Jiří. *Svatou dobu již tu máme nejmilejších svátků*, koncept.
- GUTWIRTH, Jiří. O jeslích gutwirthovských. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů 11*, 12. 2002.
- HALL, J. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*. Praha 1991.
- HASEK, Jindřich. Jesličky ve vlašském a lískovém oříšku. In: *Příbramsko 8*, 12. 1994.
- HAVRLÍK, Svatopluk. *Lidové umění na Příbramsku*. Pardubice 1945.
- HAVRLÍK, Svatopluk. Lidové umění na Příbramsku. In: *Od stříbrných hor č. 6*, 1947, r. XIV.
- HAVRLÍK, Svatopluk. Betlémy na Příbramsku. In: *Od stříbrných hor*, 15. 12. 1949.
- HAVRLÍK, Svatopluk. O hornickém lidovém umění na Příbramsku. In: *Charita*, Praha 1950, r. V., č. 10.
- HAVRLÍK, Svatopluk. Příspěvky k lidovému umění na Příbramsku (z roku 1952). In: *Vlastivědný sborník Podbradska č. 24*, Příbram 1983.
- HERCÍK, Emanuel. Jak se vyráběla lidová hračka. In: *Věci a lidé*, Praha 1953, č. 5 a 6.
- HLAVÁČEK, Jiří. Daráci jsou například gloriáci. In: *ABC*. Praha 1991, č. 7.
- HOLAS, František Xaver. *Dějiny poutního místa mariánského Svaté Hory u Příbramě*. Příbram 1929.
- HRNÍČKO, Václav. Příbramský „štufenverk“. In: *Umění a řemesla*. Praha 1982, č. 1.
- CHVALNÍK, Ján. Zajímavé figurky z příbramských betlémů. In: *Betlémy a betlémáři*. Praha 1995, r. IV., č. 16 a 17.
- CHVALNÍK, Ján. Stavění příbramských jesliček. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů*, prosinec 1998.
- CHVALNÍK, Ján. Společný betlém současných tvůrců. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů*, prosinec 1998.
- JANEČEK, Jaroslav. *Historie Nepomuku a Zalán*. Rožmitál pod Třemšínem 1993.
- JELÍNEK, Hanuš. *Zahučaly lesy*. Praha 1947, s. 26.
- JENÍKOVÁ, Eva. Příbramské jesličky. In: *Naše rodina*, Praha 1993, č. 50.
- Jesličková výstava v Litomyšli v roce 1924. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů č. 17*, 12. 2004 a č. 51, 12. 2016.
- JETMAROVÁ, Hana. *Katalog k výstavě Lidové jesličky*. Praha 1990.
- JETMAROVÁ, Hana. Sbírka betlému Národopisného muzea v Praze. In: *Betlémy stále živé I*. Okresní muzeum Jindřichův Hradec 1996.
- JOHNOVÁ, Helena. *Lidové jesličky* (katalog výstavy). Praha: 1967.
- KARASEK, Alfred a LANZ, Josef. *Krippenkunst in Böhmen und Mähren vom Frühbarock bis zur Gegenwart*. N. G. Elwert Verlag: Marburg, 1974.
- Katalog muzea na Svaté Hoře, 1933.
- KLÍMA, František. K historii starého Příbramska. In: *Český svět kraji příbramskému*. Praha: 1923-1924, r. XX., č. 26 a 27.
- KLÍMA, František. *Ze staré Příbramě*. Příbram: 1930-1933, s. 187-188.
- KOLÁČEK, Josef. *Jezuité na svaté Hoře*. Velehrad 1998.
- Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele Pražské provenience (Redemptoristé), Praha.
- KŘEPELKOVÁ, Bohumil. Produkce lidových plastik na Příbramsku. In: *Vlastivědný sborník Podbradska č. 38-39*, Příbram 1987.
- KUDRNÁČ, Václav. Úplný adresář a popis politického okresu Příbramského vydaný a sestavený V.K. v Turnově 1908.
- LANGHAMEROVÁ, Jiřina. České Vánoce. Praha 1988.
- LÁTALOVÁ, Jelena. Vzpomínka na betlém od manželů Kyliánkových. In: *Podlesí, Sborník ke sjezdu rodáků a přátel obce*, Příbram 1997
- MACHA, František. Spadla na zem hvězda čistá. In: *Příbramsko*, 22. 12. 1997.
- MÁCHA, František. *O příbramských řezbářích betlému*. Příbram 1999.
- MALÝ, Ladislav. *Příbramsko a Dobříšsko*. Příbram, 1930.
- MANN, Zdeněk. Znovuobjevený betlém. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů 35*, 12. 2010.
- MARHOUL, Miloš. Nástin sociálně ekonomického vývoje města Příbramě v letech 1869-1970. In: *Vlastivědný sborník Podbradska č. 14*, Příbram 1978.
- MELNIKOVÁ - PAPOUŠKOVÁ, Naděžda. *Putování za lidovým uměním*. Praha 1941.
- MIKULEC, Jiří. *Pobělohorská rekatolizace v českých zemích*. SPN 1992.
- Paměti babičky Kavalírové. Praha 1993.
- PLESSINGEROVÁ, Alena. Lidové jesličky. In: *Kalendář Lidové demokracie 1971*.
- POBUDA, Karel. Za časy děkana Prokopa Ondráka. Katolická charita v Příbrami 1938.
- POLÁK, Stanislav. *30 let příbramského dětského sboru*. Příbram.
- POLÁK, Stanislav a KROB, Miroslav. *Příbram slovem a obrazem*. Příbram 1992.
- POSEKANÁ, Klára. Soustružený betlém z rodiny Šedivých. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů 40*, 7. 2012.
- POSEKANA, Klára. Bartošův betlém. In: *Zpravodaj Příbramských betlémářů 40*, 7. 2012.
- PROCHÁZKA, Jan. O úpadku a povznesení řemesel, před-

- náška příbramského řezbářského mistra. In: *Příbramské listy*. Příbram, květen a červen 1890, r. VI., č. 11-14.
- PROCHÁZKA, Karel. *O betlémech*. Praha 1908.
- PROCHÁZKA, Karel. *Lid český z hlediska prostonárodně náboženského*. Praha 1910.
- PROCHÁZKA, Karel. *Betlém v umění a národopisu. Jubilejní jesličková výstava v Praze* 1923.
- PRŮŠOVÁ, Eva. Štědrovečerní romance ze Zdaboře. In: *Nové Příbramsko*, 1967.
- REMEŠOVÁ, Věra. Chlebové a jiné betlémy příbramských horníků a rozárníků. In: *Cyrilometodějský kalendář*. Praha 1985.
- REMEŠOVÁ, Věra. České jesličky. In: *Česká katolická charita*, 1988.
- ROBEK, Antonín. K etnografickému studiu Příbramska. In: *Vlastivědný sborník Podbrdská* č. 13. Příbram.
- RODA, Jan. František Bouška. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 19, 8. 2005.
- RODA, Jan. *Válečné Vánoce*.
- RODA, Jan. Osud jednoho betléma z Příbrami. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 44, 12. 2013.
- SEIFERT, Jaroslav. *Všechny krásy světa*. Praha 1982.
- SCHEUFLER, Vladimír. Domácká výroba na Příbramsku. In: *Vlastivědný sborník Podbrdská*, Příbram 1978, s. 13.
- SCHWEIGSTILL, Bohumil. Příbramská kudla. In: *Od stříbrných hor*. Příbram 1951, r. XVIII., č. 9 a 10.
- SKALNÍKOVÁ, Olga. Hornická lidová tvořivost. In: *Vlastivědný sborník Podbrdská* č. 13, Příbram 1978.
- SLAVÍK, F. A. *Rozmitál pod Třemšínem a jeho okolí*. Rozmitál pod Třemšínem 1930.
- SMOLOVÁ, Věra a kolektiv. *Příbram*. Nakladatelství Lidové noviny 2016.
- SOUKUP, Bohumil. Příbramské jesličky. In: *Od stříbrných hor*, Příbram 1928, r. I., č. 3 a 4.
- STARÝ, Josef. Příbramské hornické betlémy. In: *Od stříbrných hor*, Příbram 15. 12. 1950, r. XVII., č. 4 a 5.
- Starý Příbramák, ze starých vzpomínek. In: *Svatá Hora*. Příbram 1933, r. XII., č. 7, 8, 11, 12.
- SVOBODOVÁ, Alberta. *O příbramských jesličkářích a jejich jeslích*. Rukopis 1957.
- SVOBODOVÁ, Alberta. O příbramských jesličkářích a jejich jeslích. Úprava: Otto Bartoň. In: *Vlastivědný sborník Podbrdská* č. I., Příbram 1966.
- ŠÁRECKÁ-RADOŇOVÁ, Maryša. *Pod Svatou Horou*. Praha 1948.
- ŠEVLOVÁ, roz. UREŠOVÁ. Já sním o Vánocích bílých, o Vánocích jaké z děství znám. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů*, Příbram 1997.
- TEUBNER, František. První vánoční stromek v Příbrami. In: *Od stříbrných hor*, Příbram 1932, r. V., č. 4.
- TURKOVÁ, Božena, roz. BOUŠKOVÁ. Leopold Bouška. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 20, 12. 2005.
- Hermína Tyrlová, první dáma animovaného filmu. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 56, 12. 2008.
- VACLÍK, Vladimír. *Chrámové betlémy v Čechách a na Moravě*. Praha 1990.
- VACLÍK, Vladimír. *Lidové betlémy v Čechách a na Moravě*. Praha 1987.
- VAIS, František a DOLEŽAL, Daniel. *Svatá Hora*. Příbram 1999.
- VALTA, Karel. *Po stopách utrpení a slávy hornictva na Příbramsku*. Příbram 1936.
- VAVŘÍK, Jan. Jesličky, Vzpomínky strýčka Václava z rodného kraje. In: *Od stříbrných hor*. Příbram 15. 12. 1929, r. II., č. 4 a 5.
- VELFL, Josef. *Příbram v průběhu staletí*. Příbram 1998.
- VESELÝ, Jaroslav. Vzpomínka na příbramského řezbáře Josefa Veselého. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 1, 12. 1997.
- VOLAVKA, Vojtěch. Zde jsou jesle k vidění. In: *Národní politika* 24. 12. 1939.
- VOŠAHLÍK, Arnošt. Jesle Prokopa Melichara. In: *Zpravodaj Příbramských betlémařů* 34, 7. 2010.
- VONDRUŠKA, Vlastimil. *Církevní rok*. Praha 1991.
- Všeobecná zemská výstava 1891 v Praze*, Hlavní katalog a Velká kniha. Praha 1891.
- WOLFOVÁ, Eva. K problematice studia lidových plastik na Příbramsku. In: *Muzeum a současnost*. Roztoky u Prahy 1982, č. 5.
- WOLFOVÁ, Eva. Příbramské lidové hračky. In: *Umění a řemesla*, Praha 1984, č. 2.
- ZDĚNOVEC, Vladimír. Návštěva u sběratele. In: *Panorama*. Praha 1976, č. 6.
- Zpovědní seznamy arcidiecéze pražské z r. 1671-1725. Dr. J. V. Šimák. In: *Podbrdsko*. Praha 1920

